

До Міжнародного дня пам'яток історії та культури

Головне управління статистики у Вінницькій області повідомляє:

Щорічно 18 квітня світ відзначає Міжнародний день пам'яток та історичних місць. Цей День встановлений у 1983 році Асамблеєю Міжнародної ради з питань охорони пам'ятників та визначних місць, створеної при ЮНЕСКО. Головним поштовхом до цього стала необхідність збереження для наступних поколінь від модернізаційних віянь сучасної цивілізації видатних надбань світової культури. У 1999 році за підтримки вчених, архітекторів, реставраторів, працівників державних органів охорони пам'яток історії і культури було ухвалено встановити в Україні День пам'яток історії і культури і відзначати його щорічно 18 квітня.

На території Вінницької області зосереджені усі види та категорії пам'яток, які є об'єктами національної та регіональної політики. На початок 2021 року на державному обліку перебувало 4342 пам'ятки: 1841 – археології, 1866 – історії, 556 – містобудування та архітектури, 79 – монументального мистецтва.

До Державного реєстру об'єктів культурної спадщини національного значення відносяться такі відомі пам'ятки як Немирівське скіфське городище, Палац Потоцьких у місті Тульчині, склеп-усипальниця М.І. Пирогова в м.Вінниці та інші. З 2000 року працює Державний історико-культурний заповідник «Буша», до складу якого увійшли пам'ятки археології, скельний храм, залишки фортеці і підземних ходів XVI ст. – дві останні мають статус національних.

Археологічні об'єкти є важливою часткою культурної спадщини. Найбільш поширеними пам'ятками археології в нашому краї є кургани, поселення черняхівської, трипільської культур та інше. Серед пам'яток археології 529 входить до складу комплексів, тобто таких пам'яток, що складаються з двох та більше одиниць (наприклад, це група курганів різних часів), 1309 розташовані окремо.

Серед пам'яток історії національне значення мають музеї-садиби М. Коцюбинського та М. Пирогова, могили видатних композиторів М. Леонтовича, П. Ніщинського та могила соратника Б. Хмельницького Данила Нечая.

Щорічно на теренах області відбувається ряд археологічних експедицій, адже Вінницька область є малодослідженою на предмет виявлення об'єктів археологічної спадщини, приділяється увага увіковіченню пам'яті діячам науки, культури, мистецтва тощо.

У 2020 році об'єм фінансування ремонтно-реставраційних робіт на об'єктах охорони культурної спадщини за рахунок усіх джерел фінансування становив 21,6 млн.грн, що на 55% менше, ніж у 2019р. Зокрема, фінансування з державного бюджету склало 54%, з місцевого – 35%, спонсорська допомога та інші джерела фінансування – 11%.

Охорона культурної спадщини, збереження її для наступних поколінь – одна з важливих функцій держави, спрямована на патріотичне та естетичне виховання людини. Наразі, дуже актуальним залишається припинення розорювання та руйнування курганних насипів, поселень, паспортизація, облік пам'яток археології, встановлення інформаційних табличок, тощо.

При використанні інформації обов'язковим є посилання на джерело – Головне управління статистики у Вінницькій області.

Довідка за телефоном: (0432) 52 57 67